

Zgodovinski esej

Dijaki poiščete v spletni učilnici ali v eListovniku ali drugem spletnem učnem okolju v poglavju o prvi svetovni vojni navodila za pisanje zgodovinskega eseja z naslovom *Življenje v vojaških jarkih prve svetovne vojne*. Preučite dodatna spletna vira o življenju vojakov s spletne strani Muzeja novejšje zgodovine Slovenije (<http://www.muzej-nz.si/si/izobrazevanje/1359>) in doživetja vojaka Filipa Jurkoviča po različnih frontah prve svetovne vojne s pomočjo digitaliziranega zemljevida (<https://stari.rtvlo.si/prva-svetovna-vojna/dnevnik>).

Pri razmišljanju so v pomoč vprašanja:

- *kaj je pozicijsko bojevanje,
- *zakaj so se vojaki vkopali v jarke,
- *kateri so bili vojaški polki s slovenskimi vojaki in kje so se bojevali,
- *kakšen je bil položaj civilnega prebivalstva,
- *kakšne so bile značilnosti bojevanja na soški fronti,
- *kakšno je bilo vsakdanje življenje vojakov v strelskih jarkih,
- *kako je izgledalo bojevanje na soški fronti,
- *kakšne so bile vsestranske posledice bojevanj med prvo svetovno vojno (smrtne žrtve, invalidi, epidemija španske gripe, položaj žensk, nova orožja, vojna propaganda, razpad imperijev, nova politična podoba Evrope – versajska Evropa, Društvo narodov).

Kriteriji uspešnosti za vrednotenje zgodovinskega eseja:

Ocena	Opisni kriterij
Odlično	Esej je prepričljiv, transparenten z ustrezno uporabo strokovne terminologije, dijak je pri pisanju eseja povsem samostojen in z lastnimi izvirnimi argumenti utemeljuje. Argument vključuje utemeljitve, dokaze in primere. Vključena so vsa pomembna zgodovinska dejstva in dokazi v podporo argumentaciji; razlago dopolnjuje s podpornimi argumenti; dosledno je uporabljena ustrezna zgodovinska terminologija; predstavljena so dejstva, dokazi in s primeri podprta lastna stališča; dosledno je upoštevan zgodovinski kontekst.
Prav dobro	Esej je prepričljiv in povsem samostojno napisan, transparentnost pa je pomanjkljiva saj dijak ne prikaže glavnih značilnosti teme, ki jo razlaga. Ne vključuje izvirnih dokazov in primerov v argumentaciji.

	Vključena so vsa pomembna zgodovinska dejstva in dokazi v podporo argumentaciji; razlage ne uspe podpreti z vsemi možnimi podpornimi argumenti; pri uporabi zgodovinske terminologije ni vedno dosleden; v razlagi navaja le tuja stališča. Poskusi predstaviti tudi lastna stališča; dosledno je upoštevan zgodovinski kontekst.
Dobro	Esej je ustrezen, ne opazimo primerov za doseganje transparentnosti, a je dijak pri pisanju povsem samostojen. Izvirnih idej ni. Vključena je večina pomembnih zgodovinskih dejstev in dokazov tudi posamezni primeri v podporo argumentaciji; razlage ne uspe podpreti z možnimi podpornimi argumenti; pri uporabi zgodovinske terminologije ni dosleden; v razlagi skuša navajati tuja stališča; meša sedanost z obravnavanim zgodovinskim kontekstom.
Zadostno	Esej je skromen, dijak se moti, ne vključuje nazornih primerov pri razlagi izbrane tematike. Izvirnih idej ni. Vključenih je le del pomembnih zgodovinskih dejstev in dokazov pri argumentaciji ali pa manj pomembni; razlage ne dopolnjuje s podpornimi argumenti; meša sedanost z obravnavanim zgodovinskim kontekstom.